

Till Avelskommittens möte 15 januari 2024

Skrivelse från Welsh Corgi Klubben / Avelskommitté (SWCK)
Specialklubb för Welsh Corgi Cardigan och Welsh Corgi Pembroke.

Den 21 december 2023 samlades SKK/AK och SWCK/avelskommittéer för ett uppföljningsmöte om hälsoprogram på HD. Agendan för mötet innehöll en diskussion av Welsh Corgi Cardigan och Welsh Corgi Pembrokes hälsostatus, en utvärdering av den treåriga inventeringen av rasernas HD-status samt båda parters åsikt i frågan kring hälsoprogram på HD.

Specialklubben SWCK tydliga budskap är att vi inte önskar införa något hälsoprogram för HD på någon av raserna.

Vi förstår att HD är komplext där många andra faktorer annat än det som kan avläsas via röntgen påverkar om hunden faktiskt får kliniska problem eller inte i framtiden. Finns det då en säkerställd relation mellan HD resultat, ärftlighet och kliniska besvär för dessa specifika raser.

I försäkringsbolaget Folksam statistik från 2022 så framkommer antal registrerade hundar. Vi kan där se att Folksam har ungefär 41 % av alla registrerade hundar av båda raserna (bilaga 1). Utifrån detta kan vi utgå från att statistiken är relativt tillförlitlig då ett högt antal av rasens individer har detta försäkringsbolag. I statistiken kan vi se alla registrerade ärenden som kan härledas till hälta, smärta i leder eller HD. Vid sammanfattning av detta kan vi se att ungefär 1 % av alla diagnoser är höftledsdysplasi.

I Agrias statistik, som vi nu fått tid att studera, framkommer HD-problematik som högt. I denna statistik kan vi dock utläsa att få hundar finns med i statistiken vilket gör att statistiken blir missvisande och inte tillförlitlig, det ökar risken för att man drar felaktiga slutsatser då konfidensintervallet förmodligen inte är speciellt bra. Det förstärker givetvis bilden av att man ska använda den data som kommer från Agria väldigt försiktigt och inte dra för stora slutsatser av enbart den.

Finland är det enda landet i Norden som i dagsläget röntgar alla sina individer som går i avel. Utifrån deras statistik kan vi se att om vi skulle gå in i ett hälsoprogram för HD så skulle en tredjedel av alla våra individer inte få gå i avel. Detta skulle begränsa vår avelsbas och den genetiska variationen som idag värderas högt skulle istället begränsas. 78 % av alla pembroke- kullar födda de senaste fem åren hade dessutom en eller två utländska föräldrar. Eftersom inget annat land utom Finland röntgar så skulle även detta begränsa avelsbasen då ett hälsoprogram skulle kräva känd HD status från båda föräldrarna och därmed är det inte möjligt för oss att använda en utländsk individ i avel vilket vi i stor omfattning idag gör.

SWCK har en plattform där vi når en stor del av våra uppfödare. I denna plattform har vi ställt frågor om deras erfarenhet av HD, och även där visar det mindre än 1 % som har haft kliniska problem med HD. Det finns ingen som önskar ett hälsoprogram för något som vi inte anser vara ett problem och som skulle få stora följder för vår redan begränsade avelsbas.

Så innan ett krav på HD-röntgen införs för att slå ut individer från avel i en sådan liten ras som vår, så tycker vi att det är högst relevant att man i detalj visar varför SKK skiljer sig i uppfattning gällande HD jämfört med den bild SWCK och ägarna har. Denna åsikt bör dock inte vara baserad på Agrias data som enligt det vi beskrivit ovan bör användas mycket försiktigt och den skiljer sig från både Folksam, rasklubbens, uppfödarnas och ägarnas åsikter.

Vi har kontaktat Kjerstin Pettersson Leg. Sjukgymnast Godkänd av Jordbruksverket Certified Canine Rehabilitation Practitioner (CCRP) SLU, Ashley Jury ortoped Väsby djursjukhus, Ole Frykman ortoped och Maria Stadler ortoped för att påbörja en fördjupning i corgi rasernas rörelseapparat. Förhoppningen är ett långvarigt samarbete med olika professioner som tillsammans skulle kunna utreda närmare vart dessa ospecificerade hältor kommer ifrån. Vi tar också gärna hjälp av SKK för att fördjupa oss i detta ämne.

Maria Stadler har hunnit formulera sin professionella uppfattning kring våra corgi rasers hälta och tankar kring hälsoprogram på HD i skrift. Maria Stadler har varit veterinär i 18 år och har uteslutande arbetat med ortopedi och kirurgi på hund och katt i mer än 10 år. Hon har undersökt många corgis med olika former av problem i rörelseapparaten och hennes erfarenhet är att ingen av raserna har kliniska besvär av höftledsdysplasi (HD). Beträffande rasernas höftleder är hennes erfarenhet att de ofta har en ökad laxitet i höftleden (undersöks kliniskt med Ortolanis test eller Bardens test), men utan kliniska besvär. Ökad laxitet innebär att höftledskulan i någon grad kan "lyftas" ut ur höftledsskålen, och att höftleden därmed kan glappa (subluxera). Ökad laxitet är inte samma sak som att de kommer utveckla kliniska besvär och artros (Se hela brevet i bilaga 2).

Enligt överenskommelse på mötet så har vi sammanställt svenska hundar som har blivit röntgade och avlästa av OFA. 42 st cardigan medelåldern vid röntgen 30,3 mån medianalder 28 mån. FCI röntgade i ett annat land som bor i Sverige 5 st. Totalt 57 kullar med minst en röntgad förälder från antingen OFA eller FCI land mellan åren 2016-2023 (Bilaga 3). OFA röntgade pembroke 6 st. Medelålder 23,8 mån medianalder 26 mån. Totalt 14 kullar med minst en röntgad förälder från antingen OFA eller FCI land mellan åren 2017-2023 (Bilaga 4).

Med hopp om fortsatt dialog i frågan.

Med vänliga hälsningar,

Jennica Skoglund

Ordförande i Svenska Welsh corgi klubben tillsammans med avelskommittéerna för de respektive raserna

Bilaga 1

Statistik sammanställt av Mia Bråve

Spec. djurförsäkring- Folksam

070-777 25 55, 072-582 64 40

mia.brave@folksam.se

Statistiken från försäkringsbolaget Folksam innefattar också antalet försäkrade hundar. 622 stycken individer 2022 för welsh corgi cardigan och 539 stycken welsh corgi pembroke. Antal registrerade cardigan året 2022- 1503 och antal registrerade pembroke 2022 - 1310. Det gör att Folksam har ungefär 41 % av alla registrerade av båda raserna

Källa antal hundar per ras, SKK: <https://hundar.skk.se/agarreg/Hundagareras.aspx>

Antal försäkrade Folksam cardigan	År
622 st	2 022
539 st	2 021
467 st	2 020
409 st	2 019

Antal försäkrade Folksam pembroke	År
539 st	2 022
439 st	2 021
337 st	2 020
264 st	2 019

Welsh Corgi Cardigan

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ledsmärta	1	0	0	0	0	4
Ledsmärta vid palpation	0	0	0	0	0	1
Ledsmärta vid böjning/sträckning	1	0	0	0	0	2
Höftledsdysplasi	0	0	0	0	1	1
Armbågsledsdysplasi	0	0	0	0	0	0
Medial coronoid disease	0	0	0	0	0	1
Artros	0	0	0	0	3	5

SMÄRTA FRÅN LED, KOTPELARENS LEDER	1	3	1	1	0	0
SMÄRTA FRÅN KOTPELARENS LEDER VID PALPATION	1	1	3	0	0	0
SMÄRTA VID BÖJNING/STRÄCKNING, KOTPELARENS LEDER	0	1	0	0	0	1
SMÄRTA FRÅN LED, BOGLED	0	0	1	0	0	0
ÖKAD RÖRLIGHET I LED UTAN NÄRMARE SPECIFIKATION, BOG	0	0	0	0	0	0
DEGENERATION AV LEDBROSK, BOGLED	0	0	0	0	0	1
KOLLATERALLIGAMENT SKADA, BOGLED	0	0	0	0	0	0
SUBLUXATION, BOGLED	0	1	0	0	0	0
SMÄRTA FRÅN LED, ARMBÅGSLED	0	1	0	0	1	0
SMÄRTA FRÅN LED VID PALPATION, ARMBÅGSLED	0	1	0	0	0	0
SMÄRTA VID BÖJNING/STRÄCKNING, ARMBÅGSLED	0	1	0	0	0	0
DYSPLASI AV LED, ARMBÅGSLED	0	1	0	1	1	0
DEGENERATIVA/DYSTROFISKA FÖRÄNDRINGAR, ARMBÅGSLED	0	0	0	0	1	0
KRONISKT DEFORMERANDE ARTROS, ARMBÅGSLED	0	0	0	1	0	0
SMÄRTA VID BÖJNING/STRÄCKNING, KARPALLE	0	0	0	1	0	1
SMÄRTA FRÅN LED, FALANGLLED 1 (KOTLED)	0	0	1	0	0	0
DEGENERATIVA/DYSTROFISKA FÖRÄNDRINGAR, KOTLED	0	0	0	1	0	0
KRONISKA INFLAMMATIONSTILLSTÅND, FALANGLLED 1 (KOTLED)	1	0	0	0	0	0
SMÄRTA FRÅN LED VID PALPATION, FALANGLLED 3 (HOVLED)	1	0	0	0	0	0
SMÄRTA FRÅN LED, HÖFTLED	0	0	0	0	1	0
DYSPLASI AV LED, HÖFTLED	1	0	2	2	0	2
KRONISKT DEFORMERANDE ARTROS, HÖFTLED	1	0	1	2	0	1
SUBLUXATION, HÖFTLED	0	1	0	0	0	0
SYMPTOM PÅ SJUKDOM UTAN FASTSTÄLLD ORSAK, KNÄLED	0	0	0	0	1	0
SMÄRTA FRÅN LED, KNÄLED	0	0	0	0	1	0
SMÄRT VID BÖJNING/STRÄCKNING, KNÄLED	0	1	0	0	0	0
KRONISKT DEFORMERANDE ARTROS, KNÄLED	0	1	0	1	0	1
KORSBANDSSKADA, KNÄLED	0	1	0	0	0	0
FRÄMRE KORSBANDSSKADA TRAUMATISK	0	0	0	0	0	0
BAKRE KORSBANDSSKADA TRAUMATISK	0	0	0	0	0	1

SMÄRTA VID BÖJNING/STRÄCKNING, HASLED	0	0	0	0	0	0
SMÄRTA FRÅN LED VID PALPATION, FLERA LEDER INVOLVERA	0	1	2	0	1	0
KRONISKT DEFORMERANDE ARTROS, FLERA LEDER INVOLVERAD	0	0	0	0	0	0

Welsh Corgi Pembroke

	2 017	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022
Ledsmärta	0	0	0	0	0	2
Ledsmärta vid palpation	0	0	0	0	0	0
Ledsmärta vid böjning/sträckning	0	0	0	0	1	1
Höftledsdysplasi	0	0	0	0	0	1
Armbågsledsdysplasi	0	0	0	1	0	0
Medial coronoid disease	0	0	0	0	0	0
Patellaluxation	0	0	0	0	0	0
Artros	0	0	0	0	1	0
Inflammatoriska, infektiösa förändringar. Led och ligament	0	0	0	0	0	1
SMÄRTA VID BÖJNING/STRÄCKNING, KÄKLEDER	0	0	0	0	1	0
SMÄRTA FRÅN LED, KOTPELARENS LEDER	0	1	0	0	0	1
SMÄRTA FRÅN KOTPELARENS LEDER VID PALPATION	0	1	0	1	0	1
MISSBILDNING, KOTPELARENS LEDER	0	0	0	0	0	0
DEGENERATION AV LIGAMENT SOM BERÖR LED, KOTPELARENS	0	1	0	0	0	0
SMÄRTA FRÅN LED, BOGLED	0	0	1	2	0	0
SMÄRTA VID BÖJNING/STRÄCKNING, BOGLED	0	0	0	0	1	0
SMÄRTA FRÅN LED, ARMBÅGSLED	0	0	1	0	1	0
SMÄRTA FRÅN LED VID PALPATION, ARMBÅGSLED	0	1	0	0	0	0
SMÄRTA VID BÖJNING/STRÄCKNING, ARMBÅGSLED	0	1	0	1	1	0
KRONISKT DEFORMERANDE ARTROS, ARMBÅGSLED	0	0	0	0	0	2
VRICKNING (DISTORTION), FALANGLER 2 (KRONLED)	0	0	1	0	0	0
SMÄRTA FRÅN LED, HÖFTLED	0	1	0	0	0	1
SMÄRTA FRÅN LED VID PALPATION, HÖFTLED	0	0	0	0	0	1

DYSPLASI AV LED, HÖFTLED	0	0	1	1	4	4
KRONISKT DEFORMERANDE ARTROS, HÖFTLED	0	0	1	0	0	1
SMÄRTA FRÅN LED, KNÄLED	0	0	0	0	0	1
SMÄRT VID BÖJNING/STRÄCKNING, KNÄLED	0	0	1	0	0	0
KRONISKT DEFORMERANDE ARTROS, KNÄLED	0	0	0	0	0	0
AKUTA INFLAMMATIONSTILLSTÄND, KNÄLED	0	0	0	0	0	0
KORSBANDSSKADA, KNÄLED	0	0	0	0	0	0
SMÄRTA FRÅN LED, FLERA LEDER INVOLVERADE	0	0	1	0	0	0
SMÄRTA FRÅN LED VID PALPATION, FLERA LEDER INVOLVERA	0	0	0	0	0	0
SMÄRTA VID BÖJNING/STRÄCKNING, FLERA LEDER INVOLVERA	0	0	0	0	0	0

Bilaga 2

Mailsvar från legitimerad veterinär Maria Stadler till avelskommitten SWCK 230107

Hej igen Eva!

Jag har funderat en del på ditt mail.

Det är roligt att du tog kontakt. Det här är ett stort och viktigt ämne som kan få stora konsekvenser för rasen beroende på hur man agerar.

Jag ska försöka fatta mig ganska kort inledningsvis, så ni vet var jag står i frågan.

Jag har varit veterinär i 18 år, och uteslutande arbetat med ortopedi och kirurgi på hund och katt i mer än 10 år.

Jag har undersökt många corgis med olika former av problem i rörelseapparaten, men jag tror aldrig jag träffat en corgi som har kliniska besvär av höftledsdysplasi (HD). Min erfarenhet är nog ungefär som er, att de kliniska problem man ser mest av i corgins rörelseapparat är relaterade till:

- Kotpelaren - alltså ryggen, med eller utan påverkan på nerver som går ut i fram- eller bakben.
- Short ulna/armbågsleder
- Supraspinatus (sena vid bogleden)
- Knäleder

Beträffande corgins höftleder är min erfarenhet att de ofta har en ökad laxitet i höftleden (undersöks kliniskt med Ortolanis test eller Bardens test), men utan kliniska besvär. Ökad laxitet innebär att höftledskulan i någon grad kan "lyftas" ut ur höftledsskålen, och att höftleden där med kan glappa (subluxera). Ökad laxitet är inte samma sak som att de kommer utveckla kliniska besvär och artros. Det är inte något som tillförlitligt kan bedömas med vanlig SKK-röntgen, utan då ska man göra en så kallad PennHip-röntgen för att få ett distraktionsindex på höftlederna.

Skulle man börja höftledsröntga corgis med avseende på traditionella avelsprogram och HD, så tror jag precis som ni, att ni får ett oerhört litet och "falskt bra" avelsmaterial. Jag tror inte att man skulle åtgärda ett problem i rasen, utan snarare öka risken för att få mer av andra problem.

Ytterligare ett problem jag ser med detta resonemang är att Agrias statistik inte alls är tillförlitlig.

Det är MYCKET vanligt att veterinärer sätter felaktiga diagnoser på hältor, eftersom alla veterinärer bedömer hältor, och inte bara de som har fått särskild utbildning och träning inom ortopedi.

Tyvärr är min erfarenhet att det finns jättemycket prestige i mitt skrå och att veterinärer hellre gissar än erkänner när de inte vet. Varje vecka träffar jag åtskilliga hundar som har fått felaktiga diagnoser med avseende på rörelseapparaten.

Så nej, jag tycker inte att avelsprogrammet för corgis primärt ska ha höftledsdysplasi i fokus!
Ni får gärna återkomma om ni har några frågor eller vill diskutera det vidare.

Med vänlig hälsning

Maria Stadler

Leg.Veterinär

Bilaga 3

Statistik över röntgade Cardigan

Ålder vid OFA röntgen: medeltal 30,3 månader, mediantal 28 månader

Hip international ratings matrix

OFA	FCI
Excellent	A-1
Good	A-2
Fair	B-1
Borderline	B-2
Mild	C
Moderate	D
Severe	E

Resultat för Svenska hundar

Antal	Grad
1	Excellent
19	Good
8	Fair
1	Borderline
10	Mild
3	Moderate
	Severe

Röntgade i annat FCI land, bosatta i Sverige

Antal	Grad
2	A
	B
3	C
	D
	E

Antal kullar efter röntgade föräldrar som ej syns på Hunddata.

År	Röntgad fader	Röntgad moder
2016	FCI A	OFA Good
2016	FCI A	
2017	FCI A	
2017	FCI A	
2017		OFA Good
2018	FCI D	
2018	FCI A	
2018	FCI A	
2018	FCI D	
2018		OFA Good
2018	OFA Good	
2019	FCI A	OFA Fair
2019	FCI D	OFA Fair
2019	FCI B	OFA Mild

2019	FCI C	
2019	FCI C	
2019	FCI A	OFA Good
2019	FCI D	
2019		OFA Fair
2019	FCI A	
2020	FCI B	OFA Fair
2020	FCI A	
2020	FCI Good	
2020		OFA Good
2020	OFA Good	
2020		OFA Mild
2020	OFA Mild	
2020	OFA Mild	
2020	OFA Good	
2020	OFA Mild	
2021	OFA Good	OFA Mild
2021	OFA Good	
2021	OFA Good	OFA Good
2021	OFA Good	
2021	OFA Good	
2021	OFA Mild	
2021	OFA Good	
2021	OFA Moderate	

2021	OFA Good	OFA Fair
2021	FCI D	OFA Good
2021	FCI A	OFA Good
2022	OFA Good	OFA Good
2022	FCI C	
2022	OFA Good	
2022	OFA Mild	OFA Moderate
2022	OFA Moderate	
2022	OFA Mild	OFA Mild
2022		OFA Good
2022	OFA Moderate	
2022		OFA Good
2022	FCI A	
2022	OFA Good	
2022	OFA Mild	OFA Good
2023		OFA Good
2023	OFA Good	
2023	OFA Moderate	
2023	OFA Moderate	
<p>Summa: Totalt 57 kullar med minst en förälder som är röntgad med annan metod än SKK röntgen. Mellan åren 2016-2023.</p>		

Bilaga 4

Statistik över röntgade Pembroke

Ålder vid OFA röntgen: medeltal 23,8 månader, mediantal 26 månader

Hip international ratings matrix

OFA	FCI
Excellent	A-1
Good	A-2
Fair	B-1
Borderline	B-2
Mild	C
Moderate	D
Severe	E

Resultat för Svenska hundar

Antal	Grad
	Excellent
2	Good
2	Fair
	Borderline
1	Mild
1	Moderate
	Severe

Antal kullar efter röntgade föräldrar som ej syns på Hunddata.

År	Röntgad fader	Röntgad moder
2017	FCI B	
2018		OFA Fair
2018	FCI B	
2018	FCI A	
2019	FCI B	
2019	OFA Good	
2020	FCI A	
2020	OFA Good	
2021		OFA Fair
2021	FCI C/B	
2022	FCI A	
2023	FCI B/C	
2023	FCI B	
2023	FCI A	OFA Mild
Summa: Totalt 14 kullar med minst en förälder som är röntgad med annan metod än SKK röntgen. Mellan åren 2017-2023.		